

СОФИЙСКА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
„КНЯГИНЯ ЕВДОКИЯ“

София – 1113, район „Изгрев“, ул. „Атанас Далчев“ № 8, ☎ 02/8739500

УТВЪРЖДАВАМ
ДИРЕКТОР:

(Мариета Гилова)

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

за учебната 2020/2021 година

Етичният кодекс е приет на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 11 от 14.09.2020 година, утвърден със Заповед № УД – 667/14.09.2020 г. на директора на училището и влиза в сила от учебната 2020/2021 година.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на Софийската професионална гимназия (СПГ) “Княгиня Евдокия“ е разработен от директора на училището и комисия от педагогически специалисти.

Етичният кодекс е неразделна част от Правилника за вътрешния трудов ред на училището.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в образователния процес и е подчинен на следните основни цели:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да укрепи авторитета на педагогическите специалисти и да засили общественото доверие към училището като институция.
3. Да утвърди волята и стремежа на педагогическите специалисти за етичност в образователния процес.
4. Да насочва поведението и подпомага работещите с ученици в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
5. Да се издигне ролята на педагогическия специалист като морално отговорен възпитател и загрижен човек към ученика, към семейството му и към обществото.

НОРМАТИВНА ОСНОВА:

- Конвенцията на ООН за правата на детето;
- Европейската харта за правата на човека;
- Конституция на Република България;
- Закон за защита правата на детето;
- Закон за защита правата на човека;
- Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО);
- Стандарт за приобщаващо образование.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Етичният кодекс е създаден на основание чл. 175, ал. 1 от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование.

(2) Етичният кодекс на училищната общност се приема от педагогическия съвет (ПС) и се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 2. (1) Този кодекс определя правилата за поведение на училищната общност в СПГ „Княгиня Евдокия“ – гр.София.

- (2) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал:

1. изпълняват своите функции, като се ръководят от интересите на училището и поведението им се основава на принципите на законност, лоялност, безпристрастност, отговорност и отчетност.

2. се стремят непрекъснато да подобряват работата си, да оказват помощ и подкрепа на учениците и да ги окуражават за успешно и ефективно обучение и развитие.

3. не трябва да накърнява престижа на училището не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.

4. нямат право да пропагандират на работното си място политически или религиозни възгледи.

5. трябва да имат подходящ външен вид, съответстващ на общоприетите норми в обществото.

Чл. 3. Всеки педагогически специалист или служител е длъжен да познава и спазва специфичните за образователната система нормативни документи и вътрешноучилищните документи и административни актове – правилници, инструкции, правила, заповеди, инструктажи и др.

Чл. 4. Етичният кодекс има за цел да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична среда сред цялата училищна общност.

Чл. 5. Спазването на Етичния кодекс е задължително за всички педагогически специалисти и непедagogическия персонал в училището и се контролира от Комисия по етика при СПГ „Княгиня Евдокия“, която разглежда всички случаи на неговото нарушаване и при необходимост предлага на директора на училището да предприеме необходимите действия по смисъла на КТ.

РАЗДЕЛ ВТОРИ

ЕТИЧНИ ОТГОВОРНОСТИ

НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕТО

Чл. 6. Педагогическите специалисти в училището:

1. основават действията си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

2. осъществяват екипна работа при обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работа с едни и същи ученици цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.

Чл. 7. Етични отговорности на педагогическите специалисти към учениците:

1. да разбират и уважават уникалността и индивидуалните способности на всеки ученик.

2. да осигуряват здравословна, вкл. и в условията на пандемии, безопасна и позитивна среда за обучение, възпитание и труд, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на ученика.
3. да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение.
4. да осигуряват равни възможности на учениците с увреждания за достъп до адекватни грижи и образование.
5. да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
6. да познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
7. да спазват законите и процедурите, защитаващи учениците от насилие.
8. да уведомяват отдел „Закрила на детето“ към дирекция „Социално подпомагане“ по местоживееене при съмнение за малтретиране на ученик.
9. да информират органите на реда когато са известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученика.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 8. Морални отговорности на педагогическите специалисти към учениците и към техните семейства:

1. да подпомагат семейството при възпитаването на учениците и формирането на мироглед, изграждащ се на основните добродетели.
2. да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.
3. да включват родителите при обсъждане на резултатите от обучението, възпитанието и поведението на децата им и да се информират за решенията на педагогическия съвет, отнасящи се до тях.
4. да информират родителите за включване на децата им в проекти, ревюта, конкурси и други извънкласни и извънучилищни дейности, като им се дава възможност да откажат участие без чувство за вина.
5. да не участват в мероприятия и изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, достойнството и развитието на учениците.
6. да не използват отношенията на учителите със семейството за лично облагодетелстване.
7. да се осигурява конфиденциалност на информацията, която се получава за семейството и учениците.

Чл. 9. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, със споделяне на наблюдение за ученика, за да се помогне на всички заинтересовани страни да вземат адекватно решение.

Чл. 10. Морални отговорности на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал към обществото:

1. да работят за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни грижи.

2. да работят за подобряване на сътрудничеството между неправителствените организации и институциите, които оказват помощ и подкрепа на родителите и на техните деца.

3. да съдействат за повишаване степента на разбиране специфичните потребности на децата в отделните възрастови групи.

4. да работят за популяризиране правата и отговорностите на учениците, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

5. да работят за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставя на тези, които го нарушават.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 11. В отношенията си с колегите всеки педагогически специалист или служител проявява уважение, коректност, компетентност, доверие, толерантност и етичност.

Чл. 12 Педагогическите специалисти и непедagogическия персонал:

1. установяват помежду си отношения на сътрудничество и взаимопомощ при решаване на общите проблеми.

2. с дейността и поведението си се стремят да утвърдят не само собствения си авторитет, но и този на училището.

3. нямат право под каквато и да е форма да използват поведението си в училището за получаване на лични облаги.

4. обменят информация и опит, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

5. се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията и да проявяват нетърпимост към подобни действия.

6. уважават правото на свободно изразяване на мнението на колегите си.

Чл. 13. Професионално поведение на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал:

1. да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на органите на управление.
2. да поставят пред директора на училището открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата.
3. да противодействат на корупционни прояви и да не допускат приемане на подаръци, пари, облаги или други ползи за извършване на работа, която влиза в служебните задължения.
5. да опазват повереното му имущество в училището.
6. да използват документите и данните в училището в образователния процес при спазване на правилата за защита на личните данни информацията.
7. да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените задължения.
8. да следват поведение, което не уронва престижа на училището при изпълнение на служебните задължения и в обществения си живот.

РАЗДЕЛ ПЕТИ КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 14. При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, педагогическият специалист или служителит следва своевременно да уведоми директора на училището.

Чл. 15. Педагогическият специалист или служителит не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

Чл. 16. Педагогическият специалист или служителит трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси.

Чл. 17. Когато педагогическият специалист или служителит счита, че дадена дейност е несъвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това с директора на училището.

РАЗДЕЛ ШЕСТИ КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 18. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси в училището се създава Комисия по етика.

(2) Комисията се избира в едноседмичен срок от утвърждаването на Етичния кодекс.

(3) Членовете на комисията се избират от педагогическия съвет за срок за една година.

(4) Комисията приема Правила за дейността си, които се утвърждават от директора на училището и с които запознава членовете на педагогическия съвет.

(5) Комисията отчита дейността си на годишния педагогически съвет.

Чл. 19. Комисията по етика разглежда подадените жалби, свързани със спазването на този кодекс, а при необходимост се самосезира.

Чл. 20. Всяко заинтересовано лице може да внесе жалба до комисията по етика, която се завежда във входящ дневник.

Чл. 21. Комисията разглежда постъпилите жалби най-късна в едноседмичен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, въз основа на което Директорът взема решение. Непроизнасянето в срок се смята на мълчалив отказ за налагане на санкция.

РАЗДЕЛ СЕДМИ ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 22. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот педагогическият специалист или служителит следва поведение, което не уронва престижа на училището.

Чл. 23. Педагогическият специалист или служителит не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл. 24. Педагогическият специалист или служителит придобива и управлява имуществото по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното му положение.

Чл. 25. При осъществяването на действия несъвместими с поведението по този кодекс, педагогическият специалист или служителит следва да се оттегли от заемащата длъжност в училището.

РАЗДЕЛ ОСМИ

ЗАДЪЛЖАВАМ СЕ:

1. Да уважавам уникалността и потенциала на всеки ученик.
2. В работата си да не използвам наказания и методи, уронващи достойнството на учениците.
3. Да оказвам морална помощ и съдействие на семействата при отглеждане и възпитание на децата им.
4. Да се отнасям към колегите и учениците така, както бихме искали и те да се отнасят към нас.
5. Да съдействам за опазване материалната база на училището и със своето отговорно отношение и поведение да съм пример за колеги и ученици.
6. Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.
7. Да спазвам етичните правила, заложи в този кодекс.

РАЗДЕЛ ДЕВЕТИ

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

I. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 26. Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

26.1. Всяко дете има право да получи обща и допълнителна подкрепа в училище в зависимост от неговите индивидуални особености и възможности.

26.2. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

26.3. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

26.4. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

26.5. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 27. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 28. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 29. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 30. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 31. Да създаваме здравословна, вкл. и в условията на пандемии, безопасна и позитивна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 32. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 33. Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл. 34. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 35. Да не участваме в практики, които:

35.1 не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

35.2. дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 36. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 37. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 38. Когато разберем за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

Чл. 39. Да опазваме личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползваме само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.

II. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 40. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

Чл. 41. Личната отговорност на ученика означава, *ЕТИЧЕН КОДЕКС* на ученика:

41.1. Аз съм свободен гражданин на Република България и обичам своето семейство и своята Родина!

41.2. Свободно съм избрал да уча в СПГ „Княгиня Евдокия“ и се гордея, че съм част от училищната общност.

41.3. Моите учители, работещите в училището и моите съученици са достойни хора и аз ги уважавам..

41.4. Аз съм толерантен към другите в училище. Зачитам чуждото мнение и отстоявам цивилизовано собствените си становища.

41.5. Старая се да бъда добър, да правя добрини и да решавам конфликтите по мирен път. 5. Приемам правилата за поведение в училище и свободно се задължавам да ги изпълнявам, защото зная, че те ми осигуряват личен комфорт и благополучие.

41.6. Моето основно право и задължение в училището е ученето. Аз уча според изискванията на учителите си и каквото и доколкото аз мога.

41.7. Аз съм добър стопанин. Аз зная, че училищното имущество е публична собственост, платена от данъците на моите родители, затова я пазя, както пазя личните си вещи.

41.8. Аз се отнасям с уважение към възрастните. Моите родители са мои приятели и аз споделям искрено с тях всичко, което се случва в училище.

Чл. 42. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. При първоначално встъпване в длъжност педагогическият специалист или служителят се запознават с Етичния кодекс на СПГ „Княгиня Евдокия”.

§ 2. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

§ 3. При неспазване на нормите на поведение педагогическите специалисти и служителите носят отговорност, съгласно Кодекса на труда.